KESKNÄDAL

Ilmub aastast 1999

Hind 0,58 €

ISSN 1406-9083

Nr 35 (764) 14. september 2011

RAHVA POLIITIKALEHT

Kolme aastaga 112 000 töökohta vähem

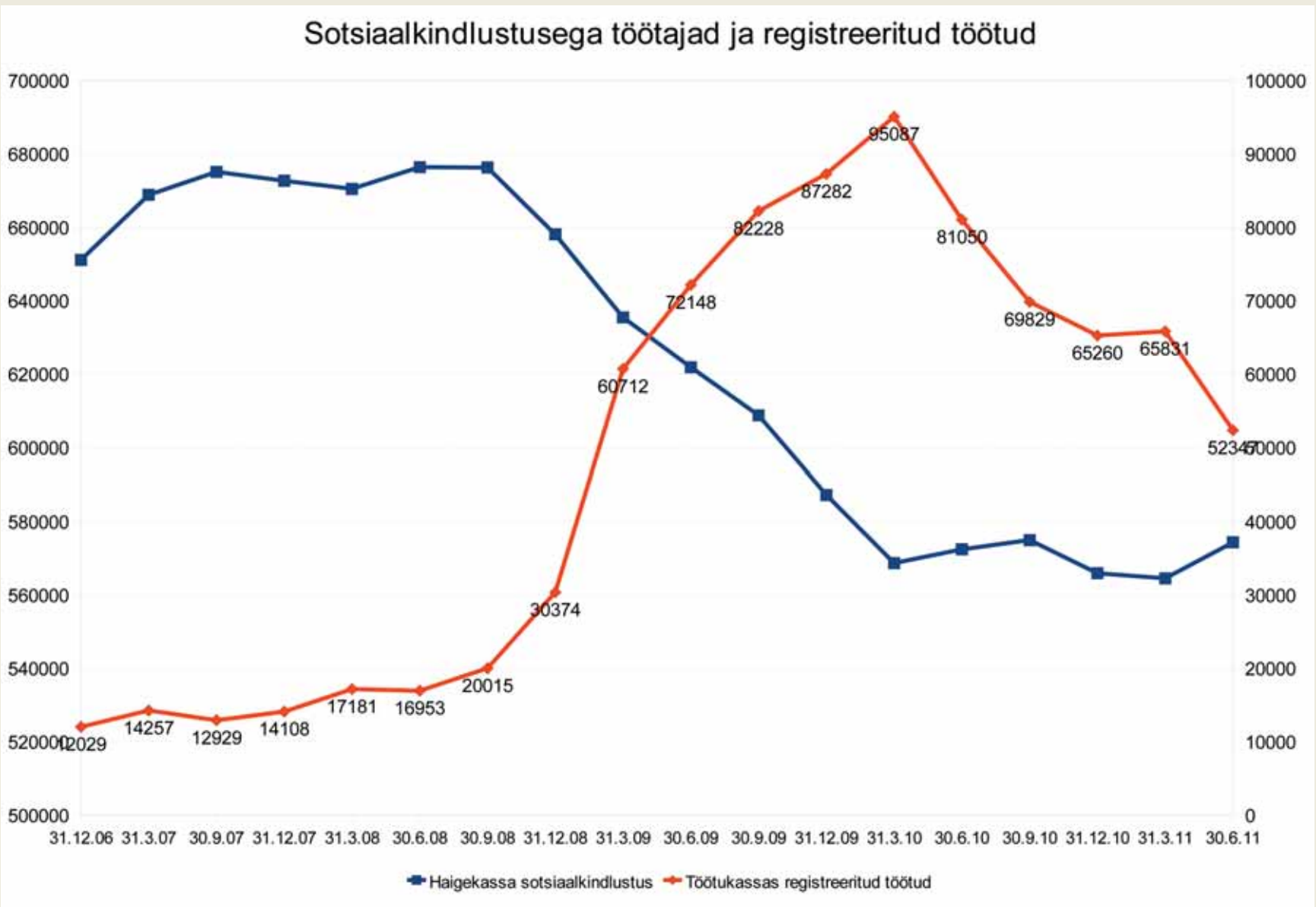

Eesti tööhõive ja registreeritud töötute graafik näitab, et alates 2008. aasta septembrist on toimunud töökohtade arvu järjekindel vähenemine (mõõtkava vasakul, sinine joon) ja töötus on läbi teinud suure tõusu (mõõtkava paremal, punane joon). Andmed: Haigekassa ja Töötukassa. *Graafik: Virgo Kruve.*

Kui kuulda või lugeda teateid töötute arvu vähenemisest Eestis, siis see on ainult propaganda, sest muutus ei ole toimunud töökohtade arvu suurenemise tõttu. Eestis on kolme aasta madalaim tööhõive ja tipptasemega võrreldes on 102 078 sotsiaalkindlustusega töötajat vähem.

VIRGO KRUVE
MTÜ Eurosaadik

Eesti tööhõive tippaeg oli 2008. aasta juuni lõpul, kui Haigekassa andmetel oli sotsiaalkindlustusega töötajaid 676 427. Teatavasti järgnes sellele ametlik majanduskriis 2008. aasta III kvartalist ning töökohtade arv hakkas järjekindlalt vähenema (vt. graafikul sinine joon). Kui 2008. aasta septembri lõpul oli veel 676 296 töökohta, siis 31. detsembris oli neid alles 658 079 ehk 18 217 vähem.

Hoolimata uue sotsiaalministri Hanno Pevkuri tööst, jätkus tööhõive langus ja kasvas töötus. Uus töölepinguseadus oli kehtinud ainult 9 kuud, kui märtsis 2010 jõudis registreeritud töötus nelja aasta kõrgeima tasemeni (95 087) ja töökohtade arv madalaimale tasemele (568 677).

Selgeks valetamiseks kujunes 2009. aasta juunis Isamaa ja Res Publica Liidu antud lubadus luua 50 000 töökohta, sest tegelikult jäi järgneva 12 kuuga vähemaks 49 436 töökohta (alles 572 444) ning registreeritud töötus suurenes 8902 võrra ehk 81 050 töötuni (vt. graafikul punane joon).

Loe edasi lk 3

Kesknoorte spordipäev pakkus põnevaid elamusi

28. augustil oli kesknoorte Nõmme ja Mustamäe klubide eestvedamisel Nõmme spordikeskuses Keskerakonna Noortekogu teine spordipäev. Kohaletulnuid oli 30 ringis, nende hulgas neli toredat noorsotsi. Kuigi osalejaid oli mullusest märgatavalt vähem, üllatasid kohaletulnud loomingulisuse ja pealehakkamisega.

Spordipäev algas Nõmme linnaosa vanema Erki Korpi ning noortekogu esimehe Jaanus Riibe tervitustega. Alustuseks kütsid Raivo Tammus ja Erika Reinaru noortel hommikuvõimlemisega lihased kuumaks. Järgnes võistkondadesse loosimine. Võeti mõõtu teatevõistluses, meeskonnamaskottide loomises, fotojahis, köieveos, traditsioonilises piimajoomises ja kesknoorteteemalises viktoriinis.

Fotojaht ja maskotiralli kulgesid tasavägiselt. Köieveos üllatasid neiud oma sitkusega. Teatevõistluses sai paljudele saatuslikuks penaltilöömine liival. Piimajoomises jäi püsima Meelis Tomsoni rekord – liiter piima ligi 9 sekundiga. Võitja selgus viktoriiniga, mille ülekaalukalt võitis meeskond „Tantsuautomaat“ (Alina Tubli, Vladimir Svet, Allan Jaakson, Sass Peusa, Andrejs Rusinovskis) – nemad said Tallinna abilinnapealt Eha Võrgult kaela kõige kirkamad medalid ning sõidavad 2012. a. eurosaadiku Siiri Oviiri külalistena auhinnareisile Brüsselisse.

Päev lõppes jalgpallimatšiga Kotka staadionil, mängimas Keskerakonna noortekogu ja Keskerakonna meeskond. Eelmine kohtumine oli lõppenud kesknoortele nukra 2:11 kaotusega. Ka seekord pidid kesknoored leppima kaotusega, kuid siiski läbi aegade oma parima tulemusega 3:2. Keskerakonna meeskonna päästis seekord noorte omavärav.

Peale sportimisrõõmu pakkus spordipäev ka meelelahutuslikku õhkkonda, tutvumist uute inimestega ja kohtumist ammuste sõpradega. Seepärast tänab korraldusmeeskond kõiki, kes võtsid vaevaks kohale tulla ning tõestada, et kesknoored oskavad ja tahavad üheskoos tegutseda. Kesknoored tänavad vastasmeeskonda, Nõmme Spordikeskust, Kotka staadioni juhte Armen ja Garik Ignojani, Erika Reinarut, MTÜ-d Ühendus Loov Nõmme, ONE Condomse ja äärmiselt toredat publikut. Sportlikud kesknoored tahavad, et ka teiste poliitiliste noorte hulgas leviks spordivaim.

Raivo Tammus, Sven Pitkve

Juhtkiri

Riigikogu esimene september

MANUELA PIHLAP
Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni nõunik-sekretariaadijuhataja

Riigikogu alustas XII koosseisu II istungjärgu 1. töönädalat. Seda võiks nimetada parlamendi pidulikuks 1. septembriks. Algus on mõnevõrra ärev, peidab endas ootusi ning rõõmsaid taaskohtumisi.
„Kõik on uus septembrikuus...“ 1. septembri eel rääkiski ühiskond enim õpetajate palkadest ja töökoormusest, õpetajaameti väärtustamisest. Päevakorral olid kooliminevate laste koolikoti maksumus, koolitoidu hind, perede toimetulek hüppelise hinnatõusu taustal.

Sügisene uus istungjärk kohustab rahvasaadikuid just õpetajate, päästjate, politseinike ja üliõpilaste toimetulekule keskenduma. Inflatsioon annab tunda õpilaste ranitsa täitmisel, kooliriiete ostmisel, koolilõuna-taldrikul. Põhikooliõpilaselegi on selge, et kui toiduainete hinnad on tõusnud võrreldes eelmise aasta juuliga 10,8%, kuid koolilõuna rahastus on suurenenud selle ajaga 4%, siis senisest riigitoetusest jääb puudu. See on kindlasti Riigikogu eelarve-arutelude üks ja väga oluline teema: kuidas tulevad inimesed toime hüppelise hinnatõusuga?

Valitsuse “kõik on hästi”- ja “kõik teised eksivad”-poliitika saab kindlasti üha tugevneva opositsiooni poolt selgeid signaale, et enam pole võimalik rääkida rahvale uinutavalt ilusaid jutte Eestist kui eeskujust ajal, mil meie hinnatõus on Euroopas esirinnas. Opositsiooni suurima jõuna tõstatab Keskerakond elektrihinna tõusu temaatika. Kõigi toodete ja teenuste hinda on mõjutanud nii euro tulek kui ka elektrihinna tõus. Rahvas pole nii rumal, et uskuda palgatõusu juttu, kui ostujõud aina väheneb.

KESKMÕTE: ***Rahvas pole nii rumal, et uskuda palgatõusu-juttu, kui ostujõud aina väheneb.***

Eelarvearuteludel ei unusta opositsioon, et siiani on eiratud eelarve üle peetavatel läbirääkimistel omavalitsusliitude ettepanekuid. Kohalik omavalitsus on inimesele kõige lähemal ning kohalike omavalitsuste eelarve taastamine on kõige otsesem samm, kuidas tugevdada ja toetada inimest.

Riigikogu peab avama arutelu vastvalminud inimarengu aruande osas, mis muu hulgas juhib tähelepanu tõsiasjale, et võim koondub üha enam valitsuse kätte. Aruanne märgib, et see muudab Riigikogu veel enam kummitempliks, mis on signaal opositsioonile: tuleb paremini seista selle eest, et viia ellu oma peamisi põhiseaduslikke eesmärke ehk teha seadusi ja kontrollida täitevvõimu.
Vastasel korral on oht, et võim liigub valitsuskabineti üksikute koalitsioonipoliitikute kätte. Ka Riigikogu aseesimees Jüri Ratas on märkinud, et normaalseks ei saa nimetada olukorda, kus valitsuserakondade esindajad suruvad Riigikogus oma soove läbi teerullimeetodil. Tema sõnul tulevad just siit õigusloome praagijuhtumid.

Aruandest selgub, et kõigi kolme Balti riigi suurimaks probleemiks on toimetulek töötusega, ning lahendusi tuleb leida faktile, mille kohaselt Eesti hoiab viimaseid kohti kõigis edetabelites, mis kajastavad sotsiaalkaitsekulutusi. Inimarengu aruannet tuleb ka koalitsioonil võtta vastututstundega, mitte aga nii, nagu sellesse on peaminister suhtunud senini: kõik, mis ei näita Eesti edu, on teadlaste eksitus.
Parlament peab sotsiaalteadlaste ettepanekutega arvestama, mitte jätma inimarengu aruannet riiulile tolmuma.

Suvi püüdis seada esiplaanile erakondade siseelu, kuid koalitsioonil pole võimalik lõpuni varjutada inimestele olulisi teemasid. Siiani on parlament Euroopa võlakriisi temaatikat eiranud. Need ja veel muud ühiskonda teravalt puudutavad teemad, nagu näiteks Euroopa võlakriis, olid informatiivse ja terava arutelu all äsjastel Keskerakonna fraktsiooni teabepäevadel Lääne-Virumaal, kus hetkeolukorrast andsid ülevaate majandus- ja poliitikateadlased.

Kuumadel suvekuudel püüti avalikkusele tuliselt näidata langevat Keskerakonda ning peita presidendivalimisi. Kuid sügisjaheduses on Keskerakonna fraktsioon seadnud oma lähtekohad ja eesmärgilised tegevused. Ühised arutelud on andnud kindluse, et „kui eesmärk on selge ja selge on siht, siis tee on täis päikese valgust“, nagu ütlevad erakonnahümni sõnad. Keskerakonna tugevus on läbi aastate peitunud just selles, et ühine soov seista erakonna väärtuste eest seob meeskonda niivõrd tugevalt, et seda murendada on võimatu.

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee **6 274 583**
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee **6 274 571**
6 274 573
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee

Toimetus käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Kes on Marek Strandberg?

Laupäeval etendati ajakirjanikele Roheliste erakorralist üldkogu. Kohale tulnud kümnest erakondlasest üldkoosolekuks ei piisanud. Teine katse tehti tund hiljem. Siis oli osavõtjaid 25 (1,83% kõigist liikmetest). Kokku on Rohelistel 1359 liiget ja põhikirja järgi on üldkogu otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa 1/10. Praegu olnuks vaja vähemalt 136 liikme osavõttu.

Kvoorumi olematusest hoolimata jätkus Marek Strandbergil jultumust väita „Aktuaalsele Kaamerale“, et „vaadake, me isegi oleks võinud täna esimeest valida. Samas kui te kujutate ette olukorda, et erakonna esimehe valib ära 25 inimest, on selge, et see on olukord, kus see esindus ei ole sugugi mitte meeldiv, ennekõike sellele esimehele“, lisades, et esimehekandidaat võib tulla ka väljastpoolt.
MTÜ-de seaduse järgi saab esimeest valida ainult liikmete seast. Kahtlane, kas keegi soovib juhatusse kandideerida, sest seejärel tuleb vastutada omaenda varaga ka MTÜ võlgade eest. Pärast valimisi oli erakonnal tasumata kohustusi umbes 100 tuhat eurot ehk 1,6 miljonit krooni. Selle peatseks vähendamiseks ei anna lootust isegi kava kehtestada liikmetele Eesti kõrgeim liikmemaks – 120 eurot aastas.
Valimistel osalenud „vabatmehed“ on samuti oma ratsu hüljanud. Neist igaühe eest maksti kautsjoni 556 eurot, aga ainsana annetasid erakonnale I kvartalis Kaarel Tarand 80 ja Artur Talvik 26 euroga. Kokku annetas 22 kandidaati 9566,52 €, sada kandidaati 0, kautsjoniteks kulutati 67864 €. Kui parlamendimandaat motiveeris ainult 18% kandidaatidest annetust tegema, siis milline motiiv oleks annetada lihtliikmel?
Äriregistri järgi on erakonna aadress endiselt Tallinn, Toom-Rüütli 10-3, kuigi teadaolevalt on nad kontorist välja kolinud. Ametlikult on erakonna juhatuse liikmeteks Aleksander Laane, Jaan Vaabel, Rasmus Lahtvee, Tanel Ots, Triin Veber, Toomas Trapido ja Aleksei Lotman. Kolm viimast ei kajastu enam erakonna kodulehel, sest on enda soovil lahkunud (Trapido märtsis, Lotman suvel).
Kes on Marek Strandberg, et ta annab televisioonile intervjuusid? Alates 18.06.2010 on ta erakonna lihtliige. Üldkogu kokkukutsumise õigus on ainult juhatusel ja, arvestades sellekohase info puudumist erakonna veebis, võis tegemist olla ka lavastatud „üldkoguga“. Erakonda ongi alles jäänud vaid Strandbergi kummardajad. Ametliku juhatuse seitsme liikme seas pole mingit initsiatiivi. Avaldamata on II kvartali annetuste aruanne ja möödunud aasta majandusaruanne.
Riigikogus valitsusliidu küüniliste ja korruptiivsete eelnõude poolt hääletamisega kaotati valijate toetus, opositsiooni jäämisega sponsorite tugi. Juhtkond on laiali jooksnud ja erakonna varana on alles neli kaubamärki. Kui see pole erakonna surm, siis mis see on? Kahju rohelise maailmavaate äralörtsimisest!

Pildil*: Strandbergi kummardajad mahuvad Roheliste volikogul ühte tuppa. Kaader 10. septembri „Aktuaalsest Kaamerast“*

IRL-i parlamendisaadiku Juku-Kalle Raidi olematu lastetuba

Äsja oli õukonnameedias suur kisa ja kära, kui Keski peasekretär Priit Toobal tegi surmapattu, saates siivutu isikliku mobiilisõnumi Postimehe naisajakirjanikule Tuuli Kochile sellepeale, et too oli oma väljaandes järjekordselt lausvaletanud (ju kukub jälle varsti mõni preemia!). Tollest sõnumist tekkis skandaal (vt ka Kesknädal 7. september – „Rain Kooli: Keskerakonna verbaalsed sõimurusikad – nüüd aitab!“). Skandaali keskpunktis arutleti sõnumisaatja ja tema lastetoa üle, küsimata kordagi, kas sõnumi adressaat ka milleski eksinud oli.

Eelmisel nädalal aga levis veel üks näide „lastetoast“ – seekord peategelaseks IRL-i riigikoguliige Juku-Kalle Raid (***pildil***), kes 6. septembril uhkeldas Facebookis, kuidas ta lennukis räuskas. Seeasemel, et Eesti parlamendi liige hukka mõista, tegi Delfi sellest lugupidava uudise pealkirjaga „Vanamehepäss tegi airBalticu lennukil varuväljapääsu lahti“.
Originaal siin. Juku-Kalle Raid: „Minge ikka Air Balticu õhutrammiga sõitma! Mina sõitsin Riiast Armeeniasse. Lennuk hakkas õhku tõusma, kui üks kaht suurt kilekotti omav erakordselt juhmi näoga päss tõmbas kangist ja avas lennukil keskmise avariiväljapääsu. Stjuuardessid – selle asemel, et kiirelt piloodile teatada – vehkisid kätega ja küsisid lollakalt vanamehelt küsimusi nagu “Zatšem dver otkrõvali” jms. Lõpuks ütles üks neist siiski piloodile, lennuk pandi seisma. Edasi tulid mingid kuradi Air Balticu spetsialistid, kes hakkasid väljapääsu sulgema, aga see oli katki ja enam kinni ei jäänud, vaid kukkus hoopis eest ära. Kuradi Air Balticu idikad tõstsid ukse ette tagasi ja jahmerdasid selle kallal tunnikese, enne kui uks enam ära ei kukkunud. Tegin asjast pilti ja siis tuli vastik stjuuardess ning üritas mul pildistamist ära keelata. Saatsime ta muidugi pikale lainele, aga tema andis märku, et võib meid lennukist välja tõsta. Teised reisijad hakkasid stjuuardessi peale karjuma, mina tegin seda niigi, ja ta jäi alla ning tõmbas nohisedes uttu. Kahe kilekotiga päss aga, kes ukse perse keeras, istus rahulikult edasi. Mitte midagi ei tehtud. Ime muna, Air Baltic!“

HIIBUSE NÄDAL

MEIE TUBLI RAHANDUSMINISTER

Valitsus likvideerib töötust, aga ei loo töökohti

Algus esilehel

Võitlus töötutega

Töötukassa andmetel saavutas töötus tipptaseme 25. märtsil 2010, kui oli registreeritud 95 244 töötut; tööjõu arvuks hindas Statistikaameti 650 000 ja töötuseks arvestati 14,6%. Tuleb rõhutada, et aasta varem omasid täiendavalt Haigekassas sotsiaalkindlustust 26 427 inimest, aga Statistikaamet ei lugenud neid tööjõu hulka. Statistikaamet arvestab töötajatena alates 16-aastastest kuni pensioniealisteni. Kahe ametkonna andmete erinevus on 3,9 protsenti.

Töötukassas arvelolek tehti Pevkuri tulekuga ametnike poolt raskemaks ja selletõttu pole registreeritud töötus kasvanud samapalju, kui vähenes töökohtade arv. 31. märtsil 2011 oli Eestis töökohtade madalaim tase ehk 564 529 Haigekassa sotsiaalkindlustusega inimest, mida on 111 898 inimest vähem kui oli tippajal – 30. juunil 2008.

Pevkur ei tea olukorda

Sotsiaalminister Pevkur teenib iga kuu neljakordset keskmist palka, aga tema ametiaja jooksul alates 23. veebruarist 2009 ei ole toimunud muud kui sotsiaalkindlustusega töötajate arvu vähenemine 70 910 inimese võrra (märts 2009 kuni märts 2011) ja samal perioodil registreeritud töötute arvu kahekordistumine ning siis varasemale tasemele tagasi langemine. Võimalik, et praegune valitsus ei saa või ei taha tegelda töötute probleemiga. Sotsiaalministeeriumi peamine tegevus on olnud sotsiaalsete töökohtade mõnitamine ja ebapädevate andmete alusel pressiteadete koostamine. Näiteks 15. veebruaril 2011 koostas Sotsiaalministeeriumi pressiesindaja Helena Nõmmik järgmise teate: „Sotsiaalminister Hanno Pevkuri sõnul on olukord Eesti tööjõuturul viimase aasta jooksul paranenud – kui möödunud aasta esimeses kvartalis oli Statistikaameti andmetel

2008. aasta juunis oli Eestis 676 427 töökohta. Märtsis 2011 oli Eestis 564 529 Haigekassa sotsiaalkindlustusega inimest, mida on 111 898 võrra vähem.

hõives 553 600 inimest, siis neljandaks kvartaliks oli see arv tõusnud ligi 593 000-ni, ehk töötamas on pea 40 000 inimest rohkem kui eelmise aasta alguses.“ Tegelikult oli Haigekassa andmete järgi IV kvartali lõpul, 31. detsembril 2010 vähem 2744 töötajat kui I kvartali lõpul, 31. märtsil.

Pressiteadete koostamisele ei eelne narko- ega alkotesti, ja nii võibki üldsus järjepidevalt saada propagandistlikke teateid, et tööturu olukorra paranemist näitab registreeritud töötute arvu vähenemine. 10. augustil 2011 koostati Töötukassas pressiteade „Registreeritud töötute arv langes alla 50 000“, milles kinnitati, et töötute arv jõudis tagasi 2009. aasta märtsi tasemele. Jäeti aga ütlemata, et tööhõive ei ole suurenenud.

Mitte kusagilt ei paista valitsusliidu ideid, kuidas juurde luua 61 088 töökohta ja jõuda tööhõivega 2009. aasta märtsi tasemele. See tundub täieliku unistusena, et Eesti tööhõive kasvaks 102 078 inimese võrra ja jõuaks 2008. aasta juuni tasemele. Sotsiaalministrile on alates 2009. aastast makstud palka 1 293 516 krooni, aga vastu oleme saanud ainult eelpool tsiteeritud ebapädevaid pressiteateid. Oleks aeg hakata töötute arvu vähendamise nimel võitlemise asemel rääkima loodud töökohtadest ja tööhõives osalevate inimeste arvust.

Virgo Kruve

Kalbina: Reformi kaadrivalik hukutab Eesti

Keskerakonna Kristiine piirkonna juhatuse liige Jelena Kalbina kirjutas Keskerakonna siselistis sellest, kuidas Reformierakond on sisuliselt kõik tähtsamad ametikohad mehitanud neile lojaalsete inimestega. „Ükski vähegi olulisem ametikoht Eesti riigis ei jää oravatel kahe silma vahele ning täidetakse endale kuulekate ja truude reformierakondlastega,“ märkis Kalbina.

Ta kirjutas, et „ministeeriumides ja riigiametites on oravate kontsentratsioon juba suurem kui Nõmme parkmetsades“. „Need apoliitilised ametnikud, kes ei ole veel reformikate vastu vahetatud, kurdavad, et oravad on ülbed ning laisad. Samas enesekindlad, ja nagu nad ise väidavad, tulnud selleks, et jääda,“ kirjutas Kalbina.

Kalbina meenutab mitmete juhtival kohal olevate Reformierakonnale kuulekate rumalusi. „ERR, mida juhib aktiivne reformierakondlane Allikmaa, on vaatamata sellele, et sinna lõputult riigiraha topitakse, kõige ebapopulaarsem ja tühjema programmiga. Lisaks pidev hädaldamine uue maja ehituse ümber ning intriigid kollektiivis. Ilmselgelt ei saa Allikmaa oma tööga hakkama,“ märkis Kalbina.

„Meie kohtusüsteem, mille eesotsas on reformierakondlane Märt Rask, on täielikult ära vusserdatud. Aastaid venivad kohtuprotsessid, altkäemaksu võtvad kohtunikud, ebakvaliteetsed kohtuotsused, mis toovad kaasa suurte kompensatsioonide maksmise, iseloomustavad Raski juhtimiskvaliteeti. Nüüd on Rask keskendunud endale uue luksusliku kontori ehitamisele ning sellele ette jäävate muinsusväärtuste hävitamisele. Selline on siis reformierakondlasest Riigikohtu esimehe arusaam oma tööst!“

Kalbina sõnul pole Signe Kivi tegevusest Kunstiakadeemia juhina midagi rääkida. „Kivi juhtimise tulemusena on selle koha peal, kus oli ülikool, tänaseks asfalteerimata Europargi autoparkla. Akadeemiat kui sellist enam puhtfüüsiliselt ei eksisteeri. Vaat see on tase!“ nentis Kalbina. Tema sõnul reformierakondlik kaadripoliitika – soov upitada igale poole omi inimesi – on Eesti riigile palju häda kaela toonud. „Ja toob veelgi. Veel mõned aastad, ning reformikatel õnnestub kogu Eesti riigiga teha „Signe Kivit“. Ehk siin, kus oli Eesti, saab olema ilmselt mõne võõrriigi parkla või midagi muud taolist. Riik lastakse taoliste juhtide poolt vastu taevast. See on ilmselge,“ kirjutas Kalbina lõpetuseks. ***Kn***

Ansip varjub kujuteldavate vaenlaste eest

Tallinnas Toompeal asuva Stenbocki maja Patkuli vaateplatvormi poole jääva müüri on Riigikantselei otsustanud lasta kõrgemaks laduda. Riigikantselei kommunikatsioonispetsialist Kristiina Tiimus ütles BNS-ile, et müür ehitatakse kõrgemaks turvakaalutlustel, sest sellest on korduvalt kiputud üle ronima. Müüri kõrgendamine on Tiimuse kinnitusel kooskõlastatud Tallinna Kultuuriväärtuste Ametiga ja peaks lõpule jõudma tänaseks kesknädalaks.

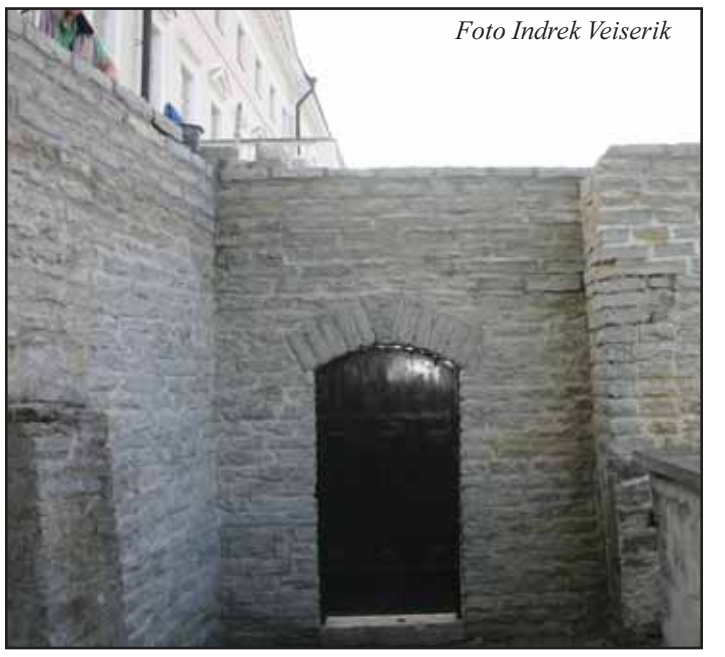

Foto Indrek Veiserik

Kesknädala hinnangul hakkavad Ansipil ilmnema üha enam diktaatorile omased kalduvused nagu enesessesulgumine, ebaadekvaatsed kujutlused võimalikest ohtudest ja paaniline soov eraldada end lihtrahvast. Ometi on ajalugu näidanud, et autokraatlikke valitsejaid ei aita müürid ega soomukid igavesti. Ükskord tuleb ikka hakata oma tegude eest vastutama, milleks Ansip kahtlemata tänasel päeval valmis ei ole. ***Kn***

Kesknädal avalikustas siseminister Vaheri kavatsused

7. septembri Kesknädala artiklirubriigis „Kuum“ ilmunud sahin „Ken-Marti Vaher kangutab Raivo Küüti räpaste võtetega?“ tõi kaasa meediatormi. Sahistasime, et siseministri toolile tõusnud IRL-i poliitik Ken-Marti Vaher soovib vabaneda Politsei- ja Piirivalveameti peadirektorist Raivo Küüdist.

Sahistasime, et endale sobimatu ametniku vallandamiseks ei pruugi siseministri jaoks olla ükski vahend liiga räige. Sahina tingis Kesknädalani jõudnud vihje, et Vaher võib alluvast vabaneda vahendeid valimata. Viitasime ka sellele, et liiklusrikkujana tuntud Vaher võib tahta nüüd oma kõrgelt positsioonilt politseile kätte maksta.

Kesknädal vabandab Raivo Küüdi ees

Sahinas kõlanud Küüdi väidetav tabamine „joobeseisundis ühes Tallinna trepikojas“ oli Kesknädala poolt esitatud näitena ühest võimalikust võttest Vaheri arsenalis, kuidas Küüdile varju heita ja tema vabastamiseks alus leida. Järelkontroll selgitas, et Küüti puudutanud sahin osutus valeks.

Kuid Kesknädal on hämmingus sahinate kui mitte väga tõsiseltvõetava žanri ülivõimsast mõjujõust, mis tekitas vastukaja Delfis, Postimehes, BNS-is (!), Kuku Raadios, Õhtulehes ja mitmes telekanalis. Tõsi, Delfist kui IRL-lembesest (Vaher!) väljaandest võeti Kesknädala sahin umbes tunni jooksul maha.

Toimetus oli Vaherit kahtlustava sahina ära trükkinud kõiki avaldamisreegleid järgides – see oli vastavalt pealkirjastatud ja ilmus kollasel taustal. Mitme meediaväljaande väide, nagu oleks ilmunu puhul tegu uudisnupu või informatsiooniga, ei vasta tõele. Samuti pole me nõus süüdistusega, nagu oleks tegu laimuga – pigem viitasime ministri võimalikele meetoditele. Küll aga võtame endale süü selles, et sahina sõnastus oleks võinud olla tasakaalukam.

Tagantjärele tunnistame, et Kesknädal tegi Küüdile liiga ja palume temalt vabandust.

Nädal hiljem on Kesknädal jätkuvalt veendunud, et Vaher tõepoolest kavatseb praegust politseijuhti lähiajal „üle viia teisele tööle“. Meie hinnangul see võiski reaalselt saada Kesknädalas ilmunud kollase sahina tekitatud meediatormi põhjuseks.

Varsti näeme, kelle Vaher seab Küüdi asemel Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoriks. Küüdi senine renomee hea politseinikuna ei puutu siin üldse asjasse, vaid tegemist on poliitilise võimu rakendamisega Vaheri poolt.

Politsei- ja Piirivalveameti ametlik vastulause

Kesknädalas eelmisel nädalal avaldatud informatsioon Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor Raivo Küüdi kohta, kus alusetult levitati kuulujuttu, justkui oleks ta politseipatrulli poolt joobes olekus viidud Wismari haiglasse alkoholijoobe kontrolli, ei vasta tõele. On eeldatav ja mõistetav, kui erakondlik ajaleht räägib oma poliitiliste oponentide kohta kriitiliselt ja arvustavalt, kuid võtta oma laimu sihiks või vahendiks apoliitiline riigiametnik ning tegeleda tema otsese mustamisega, on lubamatu. Vabandame kõigi meie töötajate, Kesknädala lugejate jt Eesti meediatarbijate ees, kes tundsid Kesknädalas esitatud valeinformatsiooni tõttu ennast ebamugavalt.

Lugupidamisega
Martin Luige
Politsei- ja Piirivalveameti kommunikatsioonijuht

Eurovastaste pikett

Rahvuslaste Tallinna Klubi korraldab
kolmapäeval, 14. septembril k 15-17

Tallinnas Vabaduse väljaku ja Pärnu maantee nurgal Jaani kiriku juures piketi, millega meenutatakse 2003. aasta 14. septembril läbi viidud euroreferendumit. Kaheksandat korda korraldatava üritusega juhime tähelepanu tollase rahvahääletuse ebaseadus-likkusele ja ebakõlbelisusele ning tuletame meelde Euroopa Liitu astumise järgsel ajal Eestit tabanud ebameeldivusi.

Praegu, mil Kreekale, Iirimaale, Portugalile jt “eurohädalistele”pealemaksmine ning euroala nõrgenemine avab aina suurema hulga eestlaste silmi, mõjuvad eurovastaste pidevad hoiatused päevakajaliselt.

Teave: Jaan Hatto, tel 51 90 33 74

Terane mõte

„Küsimus on selles, kas sa tahad olla malend või maletaja.“

ANDRES RAID ajalehes Pealinn tutvustamas oma autorisaate „Mõtleme taas“ sisu ja eesmärke. Saade läheb eetrisse Tallinna Televisioonis.

Energeetikuil tuleks teenida oma rahvast

“Eesti Energia finantsdirektor Margus Kaasik nurises selle üle, et Eesti Energia on inimeste silmis monopoolne firma, kelle ülesanne on elektrihind võimalikult madal hoida.” Seda meenutas 5. augustil Pärnu Postimees Keskerakonna Pärnu piirkonna aseesimees Kätlin Joala.

Joala

„Eelmisel aastal oli Eesti elektri hind teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega võrreldes odavuselt teisel kohal, kuid nüüd soovitakse seda tõsta võrdseks Euroopa keskmise elektrihinnaga. Kelle arvelt ja miks?“ küsib Joala. „Eesti Energia on riigi firma. Et riiki juhib rahvas, on tegemist Eesti riigi kodanike omandiga. Riigiettevõtted ei tohiks toota hiigelkasumeid, milleks oli 2010. aastal 119 miljonit eurot (2 miljardit krooni). Tekkimas on absurdne olukord, kus meie enda kontrolli all olev ettevõte teenib kasumit oma inimeste pealt.“

Joala esitab küsimuse: kas Eesti Energial ei oleks aeg hakata tegutsema Eesti rahva huvides? Tema sõnul peab monopoolne ettevõte tagama tarbijale parima hinna, mitte tegutsema kasumi nimel. „Seega ei pea paika Kaasiku toonane väide, et kasumit ei teenita kodutarbija ega ettevõtete arvelt. Just need maksavad kinni Eesti kõige kõrgema palga, milleks on Eesti Energia juhi palk.“

Eestlaste keskmised palgad ja pensionid ei küündi ligilähedalegi Euroopa keskmistele. Kas seetõttu pole mõnitamine rääkida Euroopa keskmisest elektrihinnast Eestis?

„Lisaks kõigele jääb mulje, et riik ettevõtte juriidilise omanikuna lapib Eesti Energia rahaga oma eelarveauke, sest on välja võtnud dividendid puhaskasumi ulatuses kõige sügavama majanduskriisi aastatel. Kas ei ole tegemist varjatud maksuga?“ küsis Joala.

Eesti Energia mullune majandusaastaaruanne: äritulud 796 miljonit eurot (13 miljardit krooni), puhaskasum 119 miljonit eurot (2 miljardit krooni), investeeriti 219 miljonit eurot (3,5 miljardit krooni). Eesti Energia puhaskasum 2011. aasta teises kvartalis kasvas 45,3% ja äritulud 21,2%.

Ta tuletas meelde Kaasiku väidet, et välismaal tuntakse Eesti Energiat kui rahvusvahelist energiaettevõtet, edukat eksportööri ja energiaga kauplejat. „Tuleb arvestada, et praegu ei kaubelda mitte energia, vaid oma Eesti kodanikega. Kui Eesti Energia ehk riigiettevõte räägib investeeringutest, peaks investeeringud olema selleks, et langetada hindu, mitte selleks, et neid tõsta. Meie aga näeme, et raha kaob ebamäärastesse projektidesse Jordaanias ja USA-s. Kümneid miljoneid eurosid kulutati, püüdes minna Londoni börsile. Peale selle arusaamatud hiidpreemiad Eesti Energia juhtidele,“ kirjutas Joala.

Ta meenutas, kuidas selle sajandi algul võideldi selle nimel, et Mart Laari valitsus ei müüks Eesti Energiat odavalt ameeriklastele. Siis hinnati Eesti Energia koguväärtuseks koos maavaraga 1,9 miljardit krooni, mille ulatuses suuremat kasumit teenis Eesti Energia ainuüksi 2010. aastal.

Toonast rumalat „erastamiskava“ aitasid ära hoida kümned tuhanded eestlased, kes oma allkirjaga astusid müügiplaani vastu. „Eks ole taas aeg põhjendamatute hinnatõusude vastu seista ja oma õigusi kaitsta,“ märkis Joala.

KE Lasnamäe piirkonna seeniorsektsioon alustab

laupäeval, 24. septembril kell 14
oma igakuiseid üritusi kuu viimasel laupäeval.
Seekord räägime söömisest. Külas on geobioloog ja tervisenõustaja

Kalju Paldis

Üritused nüüd aadressil Pae 19
Kontakt tel 5129489

Euroraha pe

Juba siis, kui Eestis alles käis arutelu Euroopa Liitu astumise otstarbekuse üle, aga seda enam peale ühinemist, on eestvõitlejail olnud üheks rahvast moosivaks argumendiks Euroopa Liidu toetusfondidest saadav raha.

ENDEL RIHVK
kolumnist

Nüüd, kui eurotsoon vaevleb võlakriisis, on tänased valitsuserakonnad selle mantra jälle kasutusse võtnud. Nende sõnutsi peab Eesti suuri summasid panustama nii vanade ja rikkamate olijate abistamiseks kui ka Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi, sest me ise oleme ju ka Euroopa abi kasutanud. Paraku minnakse vaikides mööda sellest, et eurorahal on varjukülgi, mida suur osa inimestest ei pruugi märgata.

Kõik teed ei vii sihile

Eurorahade kasutamise efektiivsust kahandavad mitmed asjaolud. Kõigepealt tuleks silmas pidada, et Euroopa Liidu fondidest antavad toetused pole selline raha, mida Eesti riik saaks oma eelarvesse suvaliselt lisada ja selle kasutamise üle vabalt otsustada, vaid need on sihtotstarbelised eraldised, mida saab kasutada teatud kindlaks otstarbeks.

Üks selliseid valdkondi, mida eurorahadest lahkesti rahastatakse, on teede ehitamine ja rekonstrueerimine. See tundub esmapilgul vägagi vajalik meede, sest meie teed olid ju taasiseseisvumise ajal üsnagi kehvas seisus. Tänaseks ongi Eestis sadu kilomeetreid heakorrastatud maanteid, mida ehib uhke märgis “Rekonstrueeritud Euroopa Liidu vahendite abil”. Samas on eurorahade kasutamisega seotud soodsad riigihanked kaasa toonud ka väiklast purelemist firmade vahel, mistõttu nii mõnigi töö venib ja venib. Üks viimaseid selliseid näiteid on paarikümne kilomeetri pikkune teelõik Loksa teeristi ja Viitna vahel, mis suleti liikluseks juba paari aasta eest, ilma et seal kuude kaupa esialgu midagi oleks tehtud.

Liiati on euroraha kasutamisele seatud kindel ajalimiit ja tähtaja lähenedes püütakse kõik ära kulutada seal, kus leidub vaba tööjõudu ja usinamaid projektikirjutajaid, aga võib-olla ka valitsusparteidele meelepäraseid taotlejaid, ilma et objekt pruugiks tõepoolest hädavajalik olla. Selline tundub olevat näiteks tänavu kevadel alanud palavikuline ringristmike ehitamine Rakveret ümbritseval ringteel. Neil ristmikel pole kunagi olnud sellist liiklustihedust, et nende ületamine kellelegi probleeme tekitanuks. Nüüd aga said neist ristmikest terveks suveks kuumaastikud, kuhu kaovad mitmedkümned miljonid. Samal ajal on Eestis paljudes maakondades ohtralt kruusateid, mis inimeste elukvaliteeti halvendavad, kuid mille tolmuvabaks tegemiseks raha ei leita. Rahastamist pole leidnud ka näiteks Haabersti ristmiku ehitus Tallinnas, kus tipptunnil on läbipääs peaaegu et lootusetu.

Üldse tundub, et teedeehituse prioriteediks on viimasel ajal saanud ringristmike rajamine ja kergliiklusteede ehitamine. Viimased on mõistagi väga vajalikud rajatised seal, kus elab palju inimesi, kes neid teid meeleldi kasutavad. Samas võib tuua ka küsitava väärtusega näite. Lihula vallas rajati mullu Kirbla asula ja Kasari koolimaja vahele uhke valgustatud kergliiklustee, mis hetkel muudab õpilaste koolitee ohutuks. Samas on aga päevselge, et kunagi kõnnumaale rajatud Kasari kool pole tänapäeval jätkusuutlik, sest Kirblast lapsi Lihulasse kooli viia on lühikese vahemaa tõttu tühiasi. Niisiis hakkavad lähitulevikus kasutama moodsat kergliiklusteed peamiselt rebased ja kährikud.

Koolitus kui asi iseeneses

Teise näitena euroraha sundkasutamisest võiks tuua inimarengu meetme, mis näeb ette töötajate täiend- ja ümberõpet. Kuna elu areneb tänapäeval pöörase kiirusega, siis on täiendkoolitus teatud erialadel mõistagi väga vajalik. Paraku ei määratle euronõuded täpselt, mida see täiendkoolitus peab sisaldama. Seetõttu pole harvad need juhused, kus osavad

Toomas Paur: Taluperemees annab talu pojale

1. septembril ilmus Lõunalehes intervjuu Keskerakonna Kagu-Eesti koordinaatori Toomas Pauriga. Küsitles ajakirjanik Arved Breidaks. Avaldame intervjuu lühendatult.

Kas Keskerakonna kongressile minnes teadsid, kummast mehest saab erakonna esimees?
Kogenud poliitiku ja asjadega kursis inimesena teadsin, et Edgar Savisaar jätkab. Küsimus oli, milline saab olema häälte jagunemise suhe.

Millest selline meelekindlus?
Kuna ma ise tegelen iga päev koordinaatorina nende küsimustega, siis on loomulik, et tean, mida inimesed räägivad.

Kui palju erines seekordne kihutustöö varasematest kampaaniatest, millega oled seotud olnud?
Keskerakonnas on demokraatia: oli kaks kandidaati, kummalgi oma meeskond ja need tegid tõsist tööd. Küsimus on selles, kes nägi rohkem vaeva, kes vähem, kes lootis meediale ja kes tegi rohkem sisulist tööd. Aeg oli töine ja põnev ning kindlasti ka närvesööv. Mina kui Edgari veendunud toetaja võin öelda, et olin eneses algusest saadik kindel.

Ratase kaotus Savisaarele ei olnud suur: 40 protsenti hääli 60 protsendi vastu ning Savisaare võit ei olnud mäekõrgune. Millest jäi mõlema mehe kampaanias puudu?
Kui käidi välja kaks kandidaati, siis algas demokraatlik protsess, mida mõnes erakonnas, näiteks Reformierakonnas, pole. Ühed näevad, et erakonna areng võiks olla kiirem, teistele näib, et asjad liiguvad õigesti. Siseopositsioon on tervitav ja edasiviiv jõud.
Tänavu tekkis aga olukord, et Keskerakonna siseasi oli terve Eesti meedia huvi, ja minule tundus, et meedia asus liiga jõuliselt ühe kandidaadi taha. See tekitas erakonnas pingeid.

Oli ajakirjanduse huvi üllatus?
Ma ei osanud hinnata, et sellise jõulise käitumisega tullakse ja kajastatakse üht kandidaati ilusas valguses, teist natuke varju jättes. See ei olnud minu meelest hea ja see tekitas mulle tööd juurde. Kunagi ei saa olla nii, et üks on must ja teine valge. Kui minnakse vastandumise peale, siis see ei too parteile kasu. Parteile toob kasu, kui kandidaadid annavad selge nägemuse, kuidas parteid arendada.

Lähemad nädalad näitavad, kas erakonnas toimub järjekordne pereheitmine või mitte. Millised on suunised, kas võimalikele lahkujatele soovitakse head teed või katsutakse neid tagasi hoida?
Keskerakond on demokraatlik erakond ja siin pole esimest korda nii, et esimehe kohale on rohkem kui üks kandidaat. Kui inimene leiab, et ta tahab ära minna, siis keegi ust näitama ei hakka ja selliseid juhiseid ei tule ka.

On keegi teatanud lahkumisest?
Ei, ma ei ole kuulnud. Edgar on hea poliitik ja suurte kogemustega. Jüri on tubli mees, sai hea tulemuse ja on seejuures 33-aastane. Tal on palju õppida.

Paur

Kui ta järele mõtleb, siis saab ta aru, et praegu ei olnud veel tema aeg.

Kui suureks hindad tõenäosust, et Savisaare tagasivalimine tähendab ühtlasi ka Keskerakonna lõppu sellisena, nagu me teda seni tundsime ehk suurparteid tabab viimaks Rahvaliidu saatus?
Rahvaliit vajus ära, sest juht kahjuks astus tagasi ja asemele tulid noored mehed, kes ei suutnud parteid kursil hoida. Poliitikas käib äge võitlus häälte pärast ja mida vähem on parteimaastikul häälte nõudjaid, seda parem. Selles osas on Keskerakond end tugevasti kinnistanud ja Edgar on seda laeva hästi tüürinud. Küsimus on meie ideoloogias, programmis, mis on parempoolsetele erakondadele teatud määral vastuvõetamatu, sest meil on rohkem sotsiaalseid meetmeid, mis neile ei istu.
Keskerakond on haaranud kogu Eesti ega ole olnud ainult ühe rahvuse esindaja, nagu IRL. Me kõik oleme Eesti riigi kodanikud.
Rahvaliit on poliitmaastikult välja tõrjutud, sotsid on läbi presidendivalimiste pandud omapärasesse sundviskesse, kus neil on opositsioonis väga raske teha koostööd Keskerakonnaga. Poliitikas on see kõik mõistetav, et üritatakse konkurenti nõrgestada.

Reaalsus on üsna karm: toetus eestlaste hulgas väheneb, opositsiooniliidri roll libiseb käest ning Savisaare juhtimisel püsib partei isolatsioonis. Kuidas sellisest seisust välja tulla?
Kui loeme meediat, siis sealt tuleva info põhjal võiks järeldada, et Keskerakond on opositsiooniliidri koha kaotanud. Kui vaadata Riigikogus toimuvat, siis kõvemat tööd ja häält teeb just Keskerakond – me oleme opositsiooni liidrid. Meedia soovib sellel kohal näidata sotse. Sotsid peaksid Keskerakonnaga koostööd tegema, kuid läbi Toomas Hendrik Ilvese on nende käed seotud. Neile on loodud kuvand, et nad on opositsiooniliidrid, tegelikult pole nad midagi.
Keskerakond pole isolatsioonis, kui ta on linnades ja valdades võimul koos IRL-i ja Reformiga. Alles neli aastat tagasi olime valitsuskoalitsioonis. Euroopas on oi kui palju

ibutav kõlin

KREEKLASTE JULGED MÕTTED: Vahel ütleb üks pilt rohkem kui tuhat sõna. *Foto internetist.*

projektikirjutajad hangivad raha ka nendeks üritusteks, mis erialase täiendkoolitusega otseselt seotud pole. Nii ilmneb pahatihti, et täiendkoolituse sildi all korraldatakse mõnikord turismi- või puhkusereise. Keegi ei suuda ka kontrollida, kas kõik loengud ja praktikumid toimuvad planeeritud mahus, kas osavõtjaid on samapalju, kui päevikus kirjas jne, sest aruandepaber kannatab ju kõike. Omal ajal olid täiendkoolituseks igal ametkonnal omaette asutused (näiteks Eesti Energia Õppekombinaat või Vabariiklik Õpetajate Täiendusinstituut), kus täiendkoolitus toimus kindla süsteemi järgi ja vastava ministeeriumi poolt täpselt reglementeerituna.

Omamoodi lood on inimeste, eelkõige töötute ümberõppega. Paraku on ajakirjanduses viimasel ajal ilmunud mitmeid kirjutisi, kus autorid (näit. V. Rajangu artikkel Postimehes) tõdevad, et Eesti valitsusel puudub selge visioon sellest, milliste erialade töötajate järele nõudlus tulevikus kasvab ja mis nõuaks ümberõpet neil erialadel. Nii ei esitata ümberõppega tegelevatele ettevõtetele (kaasa arvatud kutseõppeasutustele) sageli konkreetseid tellimusi, ja need kasutavad olukorda oma huvides ära. Selle asemel, et uudsete erialade jaoks õppebaasi rajada ja õppejõude ette valmistada, minnakse kergema vastupanu teed ning ümberõpet viiakse läbi juba olemas olevate vahenditega ja traditsioonilistel erialadel. Siis pole midagi imestada, kui ümberõppe läbinud inimesed endiselt töötuks jäävad. Liiati tuleb arvestada, et kutseõppe efektiivsus kahaneb kiiresti, kui inimene pärast seda vastaval erialal kohe tööle ei asu.

Eeltoodud kaks näidet pole ainsad, mis kinnitavad, et euroraha pole võluvits, mis ühiskonna arengus uuele tasemele tõstab. Samal ajal on aga kasulik silmas pidada, et euroraha ebaefektiivne kasutamine puudutab meid kõiki, sest sellega koos lendab tuulde ka teatud osa Eesti maksumaksjate raha. Tuleb ju iga projekti finantseerimisel lisada Euroopa toetusfondist saadavatele summadele teatud osa (15–20%) meie oma riigi raha. Kui esiotsa reklaamiti eurotoetusi kui tagastamatut abi, siis nüüd selgub, et peame neid hakkama osakaupa tagasi maksma.

õigel ajal

parteisid, mis on pikki aastaid opositsioonis, sest kui nad ei saa oma programmilisi ideid ellu viia, siis ei saa koalitsiooni minna. Ei saa minna Reformierakonna valitsusse lihtsalt kätt tõstma mõne ministrikoha eest. Peab lähtuma programmist ja Edgar on selles suhtes kindel käsi. Ta pole teinud suuri järeleandmisi. Öeldakse, et kui juhi ära vahetame, siis me enam ei ole isolatsioonis. Ma räägin veel: võitlus käib häälte pärast – kui sa saad konkurendi nõrgemaks teha või välja suruda, siis oled paremas seisus.

Ma ei saanud ikkagi aru, kuidas te praegusest mitte kõige paremast seisust välja kavatsete tulla?

Välja tuleme siis, kui valijad saavad aru, et Keskerakond on põhimõttekindel erakond, kes oma seisukohtadest ei tagane. Võib-olla tuleb see kahe aasta pärast, aga me peame jääma iseendaks, me ei saa ulpida siia- ja sinnapoole.

Ratase kaotus ei olnud väga suur ja kui ta erakonnast ei lahku, võib ta mõne aasta pärast nõuda revanši. Kas oled kindel, et Savisaarel õnnestub ka teist korda teda tõrjuda?

Mitte keegi ei jää siia maailma igaveseks. Taluperemehel on poeg, koolis käinud, haritud, ja naabrid ütlevad, et hakaku ise peremeheks. Aga kuni isa pole talle kätt õlale pannud, et poiss, vii nüüd talu edasi, siis seda ka ei sünni. Partei peab tunnetama, et kui uus inimene on võimeline programmi ja ideoloogiat edasi viima, siis teda ka usaldatakse.

DELFI

Ilvi Jõe-Cannon Delfis: Eestit ei valitse Ansip, vaid EÜS

Uudisteportaal Delfi avaldas 30. augustil politoloog Ilvi Jõe-Cannoni arvamuse „Eestit ei valitse Ansip, vaid EÜS“ (EÜS – Eesti Üliõpilaste Selts). Cannon on 1990-ndate lõpus USA-st Eestisse elama asunud eestlanna. Ta on olnud USA Demokraatliku Partei liige aastail 1968–1997 ja Eesti Sotsiaaldemokraatliku Partei liige aastail 1998–2006. Viimasel ajal on pr Cannon esitanud julgeid hinnanguid Eesti poliitika kohta, sh kirjutanud ka Kesknädalas (vt 13.09.2006) vajadusest leida presidendiks erakondadeülene kompromisskandidaat, ja andnud Kesknädalale ka intervjuu (23.02.2011). Refereerime lühidalt pr Cannoni viimati Delfis avaldatud mõtteid.

Cannon juhtis tähelepanu sellele, et mitte keegi ei esitanud kaitseminister Mart Laari ettevaatamatute sõnade Eesti vaenlaste tulistamise vajaduse kohta EÜS-i listis avaldamise järgsel teisipäeval (23.08.) meedias nõudmisi ministri tagasiastumiseks.

„Leidsin vaid ühe tegu tauniva kommentaari. See oli riigikogulaselt Mailis Repsilt Kesknädalas: “Igasugune vägivalda õhutav väljaütlemine on ohtlik ühiskonnale, veel enam, kui seda teeb minister…”,“ kirjutab Cannon. „Laari sõnu „Eesti riigi ründajad lastakse maha ja seda garanteerin ma ka edaspidiseks“ ei kommenteerinud isegi president enne laupäevast teledebatti, kus saatejuhid ta sisuliselt kommenteerima sundisid. Rääkimata ministri tagasiastumise nõudmisest.“

Reps

„Mis on meie riigis lahti?“ küsib politoloog Delfi vahendusel hämmastunult. „Miks ei ole nõutud Mart Laari tagasiastumist? See, et kõik vaikivad, on ohtlik meie demokraatliku ning avatud ühiskonna arengule.“

Cannon meenutab, et Priit Hõbemägi kirjutas saladuseloorist seoses jalgratturite looga: „Mida aeg edasi, seda hämmastavam on meedias leviv seisukoht, et tõde pantvangide loo kohta ei saa avalikkus võib-olla kunagi teada.” „Aasta tagasi kuulsime laeva Arctic Sea kaaperdamisest ja selle seosest Eerik-Niiles Krossiga, aga avalikkus ei saa teada, kuidas see rahvusvaheline intsident mõjub Eesti julgeolekule (ajal, mil sissetungija tegutses kaitseministeeriumis, oli Mart Laar Toomkirikus Eerik-Niiles Krossi laulatusel!),“ nendib Cannon.

Cannon imestab Delfis, miks ei sunnita meie juhtivaid tegelasi vastutama nende riskantse käitumise eest, riigikassast raha riisumise eest, oma ametiasjade ebakompetentse ajamise eest ja ka selle eest, et nad ähvardavad kodanike elu.

„Tagajärjeks on kasvav korruptsioon, moraali langus ja ühiskonna laostumine,“ kinnitab politoloog, ja jätkab: „EÜS on olnud riigi taasiseseisvumise ajast üks taladest võimustruktuuris. Seltsi kuuluvad Toomas Hendrik Ilves, Mart Laar, Eerik-Niiles Kross, vennad Tarandid jne, mis praktiliselt tähendab seda, et nemad ja nende liitlased teevad otsuseid enda huvides ja manipuleerivad riigi poliitist süsteemi. Võimustruktuur väldib ligipääsu teistele ning seetõttu ei ole võimalik rääkida demokraatlikust Eesti riigist.“

„Ei ole ka võimalik välja töötada ühist Eesti arengu programmi, sest see segaks huvigruppide ärihuve. Seetõttu polnud ka *bona fide* presidendikandidaatide väitlust. Nii Toomas Hendrik Ilves kui ka Indrek Tarand on EÜS-i liikmed,“ põhjendab politoloog Eesti demokraatia kängumise põhjusi.

Riiki ei hoia mitte kaitsevägi või politsei, vaid moraal

Ülo Vooglaid kirjutas augustikuus õpetajate listi vastuseks seal esitatud Jaak Hohensee küsimusele “Kas moraali valvamine on moraalne tegevus?” loo, mille saatis teadmiseks ka kesknädalistele, tema enda sõnul nii edasi- kui ka tagasimõtlemiseks.

ÜLO VOOGLAID

Elamise üheks eelduseks on elukeskkond. Inimesele on oluline mitte ainult loodus- ja tehiskeskkond, vaid ka füüsiline ja vaimne keskkond, psüühiline, sotsiaalne ja virtuaalne keskkond. Elukeskkond on tervik (süsteem). Kui selle mõni komponent langeb allapoole talutavat piiri, siis ei ole enam oluline, kui head on teised komponendid; elukeskkond muutub siis vastikuks, enam-vähem talumatuks. Selleks et kultuur ja kultuuriväärtused kui elukeskkond säiliks, tuleb neid hoida ja kaitsta nagu elu.

Sõjad, mis lahvatavad ja kestavad Maa eri paigus, on vägivaldsed katsed muuta inimeste elukeskkonda. Tänapäeval, nn globaliseeruvas maailmas, püüavad mingid inimgrupid end üha enam maksma panna (teisi alistuma sundida) mitte relvadega, vaid ideoloogiaga, tarbimis- ja meelelahutushullusega..

Mida on vaja selleks teha, et rahvas kaotaks iseseisvalt elamise (adekvaatse tundmise, mõtlemise ja enesekaitse) võime?

Selleks on vaja:

ajada keel nii segi, et inimesed ei saaks enam üksteisest aru;

lõhkuda kommunikatsioonisüsteemid ja saavutada, et inimestel ei oleks võimalik olla;

lõhkuda inimeste usk endasse, tulevikku, loodusse ja Loojasse;

lõhkuda põlvkondade järjepidevus;

muuta valimised farsiks ja saavutada, et autoriteedistruktuur muutuks häbiväärseks;

täita otsustuskogud ja ametiasutused isikutega, kes ei ole võimelised õigusloomes ja õiguskorra kindlustamises osalema;

lõhkuda haridussüsteem – nimetada hariduseks see, mida koolidest antakse;

lõhkuda tervishoiusüsteem – nimetada terviseks see, mida haiglast ja teistest raviasutustest antakse;

lõhkuda kultuur – nimetada kultuuriks see, mida “kultuuriasutustest” antakse;

naeru- ja häbivääristada liidreid nii, et ei oleks enam koostööks vajalikke juhte, keda saaks uskuda ja usaldada;

tekitada kultuuri põhjakiht – kõlbeliste arusaamade süsteem (väärtused ja normid ning müüdid ja tabud);

vältida sotsiaalse problemaatika käsitlemist ühiskonnas (nimetada teenindus sotsiaalabiks, sotsiaalhoolduseks, sotsiaalkindlustuseks...);

likvideerida sotsiaalteadused; asendada uuringud kirjelduste ja arvamusküsitlustega, vältida põhjuste ja tagajärgede analüüsi ning avalikke arutlusi kujunenud kriiside põhjuste üle; sisendada, et kõik on suhteline, et absoluutseid väärtusi ei ole, et iga hinnangu mõõduks on kasulikkus, et kooselu keskseteks reegliteks on leplikkus, tolerantsus, kohandumine ennast korraldajaks pidajate poolt kehtestatud normidega.

Riigi hoidmise eelduseks ei ole niivõrd kaitsevägi ja politsei, kuivõrd moraal, mida iga kodanik austab ja mille toimel ta käitub igal eluhetkel nii, et ei oleks häbi järgmiste põlvkondade ja elu ees.

Nendest rahvastest, kel ei jätkunud oidu kultuuri ja kultuuriväärtuste tähtsusest aru saada ning neid hoida, on järel veel vaid mälestus, kui sedagi.

Pederastide pealetung on jäämäe väike osa. Valdav osa on sügavalt salastatud ja sellest teavad vaid pühendatud isikud.

Mis saab Eestist edasi?

Edasine oleneb sellest, kui naiivsed inimesed on ja kui kergelt nad sööda alla neelavad, kui agaralt nad üksteisele kallale tungivad ning rahvusliku eksistentsi aluste lõhkumisele kaasa aitavad.

Vastan Jaagule: Jah, moraali (kultuurist johtuvate kõlbeliste arusaamade süsteemi) hoidmine ja kaitsmine on moraalselt ja ka riiklikult väga tähtis tegevus. Ükskõiksus moraali, sh iga liiki lodevuse, kuri- või väärtegevuse suhtes on kõlvatu käitumine.

Riigi hoidmise eelduseks ei ole niivõrd kaitsevägi ja politsei, kuivõrd moraal, mida iga kodanik austab ja mille toimel ta käitub igal eluhetkel nii, et ei oleks häbi järgmiste põlvkondade ja elu ees.

Tallinna Kodurahufoorum

Kakskümmend aastat iseseisvumisest: kus me oleme?

22. septembril Rahvusraamatukogus (suur saal)

Päevakava

10.30–11.00 Osalejate registreerimine
11.00–11.30 Foorumi avamine:
Edgar Savisaar – Tallinna linnapea
Mihhail Kõlvart – Tallinna abilinnapea

Esimene paneel:
Eesti sotsiaal-majanduslik olukord ja arengu võimalikud stsenaariumid
Paneeli moderaator: Hanon Barabaner
11.30–12.00 Esinejad:
Olev Raju
Rein Ruutsoo

12.00–12.40 Sõnavõtud

Teine paneel:
Demokraatia ja õiguste saatus Eestis. Kas on lootust kodanikuühiskonna loomiseks?
Paneeli moderaator: Aleksei Semjonov

12.40–13.10 Esinejad:
Peeter Järvelaid
Rein Müllerson

13.10–13.50 Sõnavõtud
13.50–14.30 Kohvipaus

Kolmas paneel:
Kultuuri, hariduse ja moraali seisund Eestis
Paneeli moderaator: Rafik Grigorjan

14.30–15.00 Esinejad:
Peeter Kreitzberg
Rein Veidemann

15.00–15.45 Sõnavõtud

15.45–16.00 Kokkuvõte foorumist

Kodurahufoorumi moderaator: Leivi Šer

EESTI KODUKAITSE AJALOO SELTS TÄNAB

„Lugupeetud endised Eesti Vabariigi siseministrid Ain Seppik, Kalle Laanet ja Toomas Varek, täname teid osutatud abi ja toetuse eest, tänu millele oli võimalik Eesti Sõjamuuseumis avada näitus „Vabaduse teel 1990 – 1991“, mis jääb avatuks kuni 29.10.2011.a. kolmapäevast laupäevani kell 11.00 – 18.00.

Eesti Kodukaitse Ajaloo Seltsi juhatuse nimel
Enn Viidu

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Justkui oleks sõjaaeg

Tänavusest inimarengu aruandest saime teada, et Balti riikide rahvaarv on viimase 11 aasta jooksul vähenenud 1,5 miljoni võrra. Seda on täpselt niipalju, kui Eestis varem elanikke oli. Kas Baltikumis on sõjaaeg?
Eesti kooliõpilaste arv on 12 aastaga kahanenud 80 000 võtta, mis tähendab meie riigi jaoks väga suurt kokkuhoidu. Võiks arvata, et kõik allesjäänud õpilased elavad inimväärselt. Aga kaugel sellest! Mulle tuttav toimetulekupiiril elavast perest pärit tüdruk käis terve eelmise aasta koolis riidest ketsidega. Tema invaliidist emal ei õnnestunud kusagilt raha hankida, et tütrele korralikud saapad osta. Vald maksab küll mõne korra aastas tillukest ühekordset toetust, aga kõigi hädavajalike kulude katmiseks sellest rahast ei piisa. Toimetulekupiir 2 eurot päevas tähendab, et kõnealust raha ei tohi kulutada ainult toidu ostmiseks, vaid sellest peab saama osta ka hädavajalikud rõivad, jalanõud, koolitarbed, ravimid, pesuvahendid.
Tahes-tahtmata tuleb meelde sõjaaegne laul: „Sada grammi leiba ja hernepesuvett...“ Toimetulekupiir näitab riigivõimu suhtumist oma alamatesse, see on riigipoolse sadismi väljendus. Ja selle on kehtestanud isikud, kes ise suplevad raha sees.
Aga tõsiasi, et õpilane peab terve talve koolis käima märgade jalgadega, on täiesti sõjaaegne nähtus.

Eevi Geidik,
pensionär Assamallast, Lääne-Virumaa

„Peaga mõtlejate sekt“ ponnistab

Üks kommentaare Jens Raevaldi lugejakirjale „Palav toetus meie erakonna senisele suunale!“ (31.8.2011)

ambuja 2011-09-01 12:40:43
Väga huvitav probleem on tõstatatud, on avastatud peaga mõtlejad. Kas Keskerakonna programm ja sellest lähtuvad tegemised on tehtud ilma peata? Kui see nii oleks, siis ei oleks olnud munitsipaalehitust, poleks täidetud kultuuripealinna programmi, poleks remonditud teid ega lasteaedu, koole. Laiemalt osteti tagasi Eesti raudtee, Tallinna elanikud vabastatakse maamaksust, kooliõpilased saavad koolilõunat, mille valitsus ära võttis. Valitsus aga tõstab aktsiise, pensionid on külmutatud, ehkki kõik hinnad tõusevad. Loobime raha rikastele kreeklastele ja käime vahelduseks ilmsüütuid afgaane tapmas koos maailma sandarmi USA-ga. Nii võib varsti ka Tallinna tulla mõni enesetaputerrorist. Ah jaa, need peaga mõtlejad, kes on lahkunud Keskerakonnast, pole oma peaga mõtlemisest kasu toonud rahvale. Politruk Ansip tegutseb ikka omatahtsi, ei kuula ta neid peaga mõtlejaid. Tal on vaja taga ajada “mõjuagente”, kes pidid Eesti riigi “maha müüma” Venemaale. Ainult pole selge, kuidas saab üks inimene maha müüa Euroopa Liitu kuuluvat osariiki. Loll rahvas aga seda ei jaga ja on hirmul, et äkki müüakse riik maha venelastele, nendele mõrtsukatele ja okupantidele. Kõik see meenutab keskaega. Mul on tunne, et need peaga mõtlevad inimesed ei oska üldse mõelda, vaid nende mõtlemist juhib “päikesekuningas”, keda pimesi kummardatakse ja usutakse nagu kirikuteenreid. Senikaua kui pimesi usutakse kirikut, pole lootagi, et need uskujad ka oma peaga suudavad mõtelda. Sellepärast kardetakse seda hirmsat põrguvürsti Savisaart.

Ärgakem roidumusest!

Aabitsatõde on, et aeg muudab maailma ning et me kõik muutume nii ajas kui ka ruumis. Midagi meie mõttemaailmas selgineb, midagi ajapikku aga ehk ähmastub. Me vananeme, aga enne toimub siiski oluline arengujärk – küpsemine.
Suur oskus on oskus kaotada, seejuures mitte ainult vaenlasele. See on hoopis rüütellikum, kui võitjale kaikaid kodaraisse pilduda, Veel on Eestis aega ja võimalusi mis tahes ebakõlade piisavaks lahendamiseks, selleks, et näidata head soovi ja tahet parimaks läbisaamiseks. Ükski persoon ega partei pole ilmeksimatu (kuigi Eesti Vabariigi suurmeedia meelest on praegu seda üksnes Reformierakond). Ehk ükskord tärkab meie rahvas rutiinsest roidumusest, et ära mõista Reformi kommunistlik-bütsantslikku valitsemislaadi?

Leo Mürkhein, Tallinn

Vajame inimsõbralikku raudteed

Aastakümneid tagasi töötas Eestis raudtee nagu kellavärk. Sõlmjaamad polnud räämas või lagunenud nagu praegu Tapal, Valgas jm. Sõiduplaanidest peeti kinni, rongiliiklus oli tihe. Tartut läbisid (praeguses mõistes) rahvusvahelised reisirongid. Sügiseti olid käigus veel lisarongid seeneliste-marjuliste jaoks. Jaamahoones teenindati reisijaid mitte halvemini kui näiteks Tartu bussijaamas, Tartu jaamarestoran oli selle linna üks populaarsemaid söögikohti.
Kas õnnestub erastamisele ja kasumiahnusele ohvriks toodud Eesti raudtee kunagist inimsõbralikkust veel kunagi taastada?

Mart Niklus, Tartu

Täna 100 aastat tagasi

Stolõpin – nii kauge kui ka lähedane

Sajandi eest, 14. septembril (ukj) 1911 pandi Kiievi linnateatris toime atendaat Venemaa pea- ja siseministrile Pjotr Stolõpinile, kelle agraarreformid mõjutasid tugevasti Vene riiki, mõneti ka Eestimaad.

See atendaat äratab huvi tänapäevalgi, sest Venemaa kõrgeima positsiooniga riigiametnik, kes oli juhtinud 1905.–1907. a revolutsiooni mahasurumist, rakendades selleks karistussalku, välikohut ja väljasaatmist, ning kelle valitsus korraldas 1907. aastal 3. juuni riigipöörde, mis piiras vaesemate rahvakihtide ja vähemusrahvuste esindatust Riigiduumas, ei kasutanud teatris talle ette nähtud looži, nagu tegi seda tsaar Nikolai II koos oma perekonnaga, vaid istus hulljulgelt parteris. Vaheajal astuski talle ligi terrorist Dmitri Bogrov, võttis põuest revolvri ja tulistas Stolõpinit. Atendaadi toimepanekut juhtis kurikuulus topeltagent Azef, kes kavalalt viis kaitsepolitsei (ohranka) valejälgedele: mingis linnaosas oodati mingi maja mingis korteris anarhisti, kel olevat atendaadiks vajalikud relvad ja laskemoon. Seda anarhistide urgast piirati ja jälgiti, sinna olid koondatud suured politseijõud. Samal ajal tulid ohrankale teatrist teated, et kõik on rahulik. Sissepääs teatrisse oli kutsetega ja kontrolli all. Kuidas ja kelle abiga sai sisse vasakäärmuslik terrorist, kel kutset polnud?
Raskesti haavatud peaminister viidi haiglasse, kus ta nelja päeva pärast, 18. septembril heitis hinge. Atendaadi esimesel aastapäeval püstitati Kiievi linnavolikogu ette Stolõpini mälestussammas, mis purustati 1917. a veebruarirevolutsiooni päevil.

Pärast 1905.–1907. aasta revolutsiooni mahasurumist püüdis tsarism tugevdada oma poliitilisi positsioone. Selleks vajas ta muu hulgas toeks varakat ja riigitruud väikeomanike kihti (nn kulaklust), mille loomiseks asus tsaarivalitsus 1906. aastal alanud ja 1917. aastani kestnud Stolõpini agraarreformis poolvägivaldselt lammutama külakogukonda. Selline reform andis kõigile talupoegadele õiguse kogukonnast lahkuda, oma senine jaosmaa müüa või pantida, samuti osta endale maad isiklikuks omandiks. (Vene külakogukonnas oli kogu küla maa ühisvalduses ja seda jaotati aeg-ajalt ümber perede suuruse järgi.) Võimalus kogukonnast vabalt välja astuda hoogustas Kesk-Venemaa talupoegade siirdumist Siberisse, Kesk-Aasiasse jm. riigi äärealadele. Kõik see soodustas üksiktalundite asutamist ja arendamist. Talupojad said ka õiguse valida oma esindajaid semstvosse. Kättesaadavamaks muutus ka üha täiustuv põllumajandustehnika.

Erinevail andmeil oli 1915. aasta lõpuks saanud Venes maaomanikuks 25–50% talupoegkonnast – seisab „Eesti entsüklopeedia“ 8. köites (Tallinn 1995). Balti kubermange puudutas Stolõpini agraarreform siinse

Pjotr Stolõpin. I. Repini maal

agraarolukorra eripära tõttu ainult osaliselt – nt 1906. a laiendati Talurahva Põllupanga tegevust Baltimail, see soodustas talude päriseksostu.

Alates 2010. aastast tunnustab Venemaa valitsus edukaid põllumehi Stolõpini medaliga.

Selle riigimehe nimi põlistus üht tüüpi raudteevagunis, mida kasutati Vene keisririigis ja Nõukogude Liidus. Vikipeedia annab teada, et Stolõpini reformide käigus, mil väga suur hulk talupoegi asus ümber Siberisse, loodi kolimise tarbeks uudne raudteevagun, mille üks osa oli inimestele ja teine kariloomadele või põllutööriistadele. Pärast 1917. a oktoobripööret leiti need vagunid kõlbavat süüdimõistetute ja väljasaadetavate veoks – reisijateruumi pandi valvurid ja kariloomade jakku vangid. Neid vaguneid nimetati stolõpiniteks.

14. aprillil 1862 Saksi kuningriigi pealinnas Dresdenis sündinud Pjotr Stolõpin kuulus aadlisugu-võssa. Õppis Vilniuse gümnaasiumis ja lõpetas 1884. a. Peterburi ülikooli füüsika-matemaatika-teaduskonna loodusteaduste harus ning asus riigiteenistusse: töötas mõne aasta põllumajandusministeeriumis, oli seejärel Grodno ja Kaunase kuberner, veebruaris 1903 pandi Saraatovi kuberneriks. 1906. a aprillis määrati Stolõpin siseministriks ja sama aasta juulis ka Venemaa Ministrite Nõukogu esimeheks. Valitsusjuhi julgeoleku tagamiseks hakati kulutama miljoneid – tema residents Jelagini loss ehitati kindluseks, julgeolekumehed riietati küll duumasaadikuteks ja ametnikeks, küll voorimeesteks ja kutsariteks.
Augustis-septembris 1910 tegi Stolõpin ringsõidu Kasahstanis, Kirgiisias ja Altai krais ning Siberi raudteed ümbritsevas taigas. Selle tulemusel planeeris ta sinna raudteede rajamist ning teravilja, puuvilla ja puuviljade kasvatamist ja turustamist. Muu hulgas pidas ta vajalikuks suurendada Siberis koolide ja nende juures olevate ühiselamute arvu ning nõudis lautade ja aitade tulekindluse tõstmist. Samaara, Kaasani ja Saraatovi kubermangus käis ta tutvumas agraarreformi käiguga.

Stolõpini uurijad peavad tema ringsõite unikaalseks Vene riigi ajaloos ja leiavad, et nende majanduslikku mõju jätkub sajandeiks.

Marje Aavoja, Tartu

Keskerakonna kongressile tagasi mõeldes

UDO KNAPS
võitlev Kesknädala lugeja
Märjamaalt, Rapla maakond

Kuigi keskerakondlastel on põhjust äsjase kongressiga rahul olla, jäi midagi ikkagi hingele kripeldama. Otsisin üles kongressieelse nädala Postimehe, et veelkord vaadata Jüri Ratase arvamuslugu "Üksmeelne poliitika on võimalik". Ta tõstatab selles õiglaselt mitmed probleemid: "Eesti vajab poliitilist jõudu, kes suudab näha arvude taga inimest... Ühiste väärtuste ja ühisosa leidmine oma rahva huvide eest seismisel... Kirik keset küla tähendab seda, et tehakse kõik selleks, et leida kompromiss kahe või enama poole vahel. See tähendab ka seda, et loobutakse teise poole välistamisest... Elu võimalikkusest maal võime koostada väga ilusaid ja säravaid reklaamplaane, kuid lahendustest oleme jäänud aina kaugemale... Riik ja omavalitsus on praegu oma ühisosast sama kaugel kui kabemäng ja kellamäng... On palju lapsi, kellel pole võimalik süüa ühte sooja toidukorda päevas... Eelnõu, mis keelustaks alkoholi reklaami teles ja raadios..." (Ainult astmeline tulumaks jäi Jüril mainimata.)

Kõik need ettepanekud on olnud ja on tänagi Keskerakonna soov ja taotlused, mille järgi joonistubki välja meie tsentristlik inimkeskne maailmavaade.

Ratta artikli väga optimistlik pealkiri ütleb, et üksmeelne poliitika on võimalik. **Aga kas paremerakonnad nõustuksid nende ettepanekutega? Või suudame koostööd teha ja üksmeelele jõuda vaid nendest loobumise hinnaga?** Aga siis kerkib küsimus: kas ongi enam vaja sellist Keskerakonda, mis oma palge minetab vaid "rikastele ja ilusatele" järeleandmiste hinnaga? Või on hoopis nii, et kui soovime riiki, mis inimesest ja kogu rahvast hoolib – et põllumajandus ärkaks õitsele, et ääremaad ei jääks tühjaks, et välismaalaste käes olevad pangad ja firmad ei kandiks meie rahasid vaid välismaale, et inimestel oleks Eestis tööd ja nad ei peaks majanduspõgenikena välismaale minema, et riik poleks õrnõhuke ja riigimeedia oleks tasakaalustatud, et e-valimised oleksid ka tegelikult turvalised ja töökindlad, et suudaksime päästa oma rahva iibe ja riigi jätkusuutlikkuse jne – siis **Keskerakonna muutumisest üksinda ei piisa,** ja nagu ütles Savisaargi oma kongressikõnes – **ka Reformierakond peab muutuma**.

See, et me ei ole kordagi valitsust moodustanud, on vaid ettekääne Savisaare tagandamiseks. Kas valitsusse kuulumine üldse on iga hinna eest vajalik? **Tugevast ja kindla maailmavaatega opositsioonist on riigi ja rahva käekäigule rohkem kasu, kui oma programmilistest eesmärkidest loobumise hinnaga koalitsiooni hüpiknukuks olejast.** Nagu olid hiljuti rohelised, ja, hoidku Jumal, et nüüd sotsidega sama juhtuma ei hakkaks.

Kunstlik on ettekääne, et Savisaarega ei ole võimalik koostööd teha. Koalitsioonis oleme olnud kahekümne aasta jooksul vist kolm korda ja algaastatel olime ka ise valitsuse moodustajad. Hea sõnaga tuletaks meelde REF ja KE kui võrdväärsete partnerite kompromisskoalitsiooni, kus koostöö sujus kuni valimisteni ja jätkunuks valimised võitnutel ka järgmises koalitsioonis, kuid IRL-il oli hädasti vaja kiilu lüüa, et võimule pääseda. Ju neil läks meel kadedaks, et keskidega koostöö nii hästi laabus. See oli siis, kui meil koostöös rahvaliitlastega õnnestus Eesti Elektrijaamad mahaparseldamisest päästa ning Eesti Raudtee ärastajate käest tagasi osta.

Hea koostöö laabus keskidel Tallinna linnavalitsemiskoalitsioonis sotsidega, kui mitte üleöö ei oleks kõrgelt Toompealt tulnud koostööaltile Katrin Saksale käsk: lõhkuda koalitsioon, ja kohe!

Nii ongi seni kõik "koostöö puudumised" lavastatud Keskerakonnale vaid väljastpoolt. Põhjuse leiab alati!

Tegelikult on ju erinevate maailmavaadetega erakondade vastasseis igas demokraatlikus riigis normaalne nähtus, sest iga erakond püüab oma programmi ellu viia riigis elu edendamiseks, ning seda vastasseisu on võimalik muuta vaid võimalusega moodustada oponendiga kompromisskoalitsioon või vahetada valitsuskoalitsioon välja... Aga seda juba vaid VALIJA kaudu. Muud võimalused demokraatlikus ühiskonnas puuduvad.

Siia see "aga" maetud ongi. Meie valitsejad on väga nutikad olnud ja osanud riigi neljast võimust kolm (kohtusüsteemi kohta ei oska väita) vaat et igikestvalt "ärastada" parempoolsete haldamiseks ja mõjutamiseks. Ja ei vaja vist tõestamist tõdemus, et **kelle käes on meedia, selle käes on ka võim.**

See hakkab parimini silma valimiskampaaniate aegu, kui opositsioonile meedias positiivseks sõnumiks sõna ei anta. Ikka uskumatult suur mõju on valimispropaganda suurusel, eriti läbi meedia – nii suur, et isegi need, kes "rikaste ja ilusate" poolt ei peaks hääletama (vaesed, töötud, heidikud, alla toimetulekupiiri virelejad jne), hääletavad ikka vaid Ansipi partei poolt.

Just siit tulekski otsida põhjusi, miks keskklassi ja vaeste eest seisvad erakonnad saavad valimistel vähem hääli ja miks nad valitsust ei moodusta.

Kõik ülejäänu – võtke Savisaar maha, siis me hakkame teiega koostööd tegema; "vene kaart"; Savisaarega polevat võimalik koostööd teha; Savisaar polevat ammu juba tõsiseltvõetav (Ansip); ka valimisvõidu puhul ei anta võimalust valitsus moodustada (Ilves) jne jne on vaid kavalad väljamõeldised, et valijat eksitada. Või nagu Savisaare kongressikõnest võisime lugeda: **ajupesu on olukord, kus propagandasõnum edastatakse infosulus publikule.**

Kui tagasi vaadata, siis isegi juba Koonderakond sunniti laiali minema; kuningriiklased vist tõesti ei sobinud parlamenti; maailma kõige parempoolsemad rohelised on ise süüdi, et nad enam pildil ei ole; rahvaliitlased sunniti läbi kadriorgia lavastuste areenilt lõpuks lõplikult lahkuma; kui sotsid keskidega kindlate mõttekaaslastena koostööd ei tee ja julgevad paremliberaalsele võimule vastu hakata, siis tabab neid samuti rahvaliitlaste saatus – kui aga lähevad koalitsiooni võimudega, kui palujad, siis peavad oma vasaktsentristlikest ideaalidest loobuma ja omakorda ootab neid roheliste saatus. Ja siis ongi jäänud veel viimane takistus teel 1934. aasta Pätsu diktatuuri kordamiseni – need tühised keskid oma Savisaarega pühime suure õnne teelt Laari "Plats puhtaks!"-luuaga...

Miks lugupeetud Jüri Ratas ei nõustunud avaldama Kesknädalas oma kongressikõne teksti? Mina küll sooviks teada saada, kui palju on Jüril arenemisruumi. Seni aga ütlen veendunult, et täna on veel taasiseseisvunud Eesti kõige suurem ja õiglasem poliitik Edgar Savisaar.

Seeniorid Tartus

Laupäeval, 17. septembril kell 13

kogunevad Keskerakonna Tartu büroos (Ülikooli 12) kohvilauas seeniorid.

TALLINNA TV

19. - 24. september

ESMASPÄEV, 19.09
08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke: multifilm
09:30 Terve tervis*
10:00 Kultuurimeeter*
10:30 Euroopa tee*
10:45 Tallinn, olen kuulus!*
12:30 Ookeanimaailm*
13:50 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 Hingelt tugevad*
18:30 TeTeVeke
18:50 TeTeVeke: multifilm
19:00 Kas tohib?*
19:30 Tartu - Heade Mõtete Linn
20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Tallinlase tarbeks*
21:30 Uue Ajastu Festival *
22:00 Leonard Cohen - "Olen sinu mees"
23:40 KAVA
23:45 Tartu - Heade Mõtete Linn*
00:15 Pealinnapilt*
00:45 TÄNA*
01:15 Uue Ajastu Festival*
01:45 Leonard Cohen - "Olen sinu mees"*
03:25 InfoTV

TEISIPÄEV, 20.09
08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke
09:20 TeTeVeke: multifilm
09:30 Tartu - Heade Mõtete Linn*
10:00 Pealinnapilt*
10:30 Tallinlase tarbeks*
11:00 Uue Ajastu Festival*
11:30 Leonard Cohen - "Olen sinu mees"*
13:10 InfoTV
17:55 KAVA
18.00 Linna aed*
18:30 TeTeVeke
18:40 Tallinn liigub*
19:10 Õigusnõu
19:30 Vaba mõtte klubi
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Helsinki - Tallinn
21:30 Spordisõbrad
22:00 Tundmatu
23:25 KAVA
23:30 Õigusnõu*
23:50 Vaba mõtte klubi*
00:50 TÄNA*
01:20 Helsinki - Tallinn*
01:50 Spordisõbrad*
02:20 Tundmatu*
03:45 InfoTV

KOLMAPÄEV, 21.09
08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke*
09:10 Õigusnõu*
09:30 Vaba mõtte klubi*
10:30 Helsinki - Tallinn*
11:00 Spordisõbrad*
11:30 Dokumentaalfilm. Kristina*
12.00 OTSE: LV pressikonverents
12:30 Tundmatu*
13:55 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 LV pressikonverents*
18:30 TeTeVeke
18:50 TeTeVeke: multifilm
19:00 Pealinna Pead
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Estica.
21:30 Elu peeglis
22:00 Boynton Beachi Raske Kaotuse klubi
23:50 KAVA
23:55 LV pressikonverents*
00:25 Pealinna Pead*
01:25 Kultuurimeeter*
01:55 TÄNA*
02:25 Estica*
02:55 Elu peeglis*
03:25 Boynton Beachi Raske Kaotuse klubi*
05:15 InfoTV

NELJAPÄEV, 22.09
08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke*
09:20 TeTeVeke: multifilm*
09:30 LV pressikonverents*
10.00 Pealinna Pead*
11:00 Kultuurimeeter*
11:30 Estica*
12:00 Elu peeglis*
12:30 Boynton Beachi Raske Kaotuse klubi *
14:20 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 Pealinnapilt*
18:30 TeTeVeke
18:50 TeTeVeke: multifilm
19:00 Spordisõbrad*
19:30 REC
20:00 KodanikuTV
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Inimeste lood*
21:30 Meistrite linn
22:00 Naisagendid
23:55 KAVA
00:00 REC*
00:30 KodanikuTV*
01:00 TÄNA*
01:30 Meistrite linn*
02:00 Naisagendid*
03:55 InfoTV

REEDE, 23.09
08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke*
09:20 TeTeVeke: multifilm*
09:30 REC*
10:00 KodanikuTV*
10:30 Meistrite linn*
11:00 Naisagendid*
12:55 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 Helsinki - Tallinn*
18:30 TeTeVeke
18:50 TeTeVeke: multifilm
19:00 Aleksei Turovski lood*
19:30 Ajaga sammu
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Multifilm täiskasvanutele
21:20 Paunvere XIII väljanäitus ja laat
22:00 Teatrietendus
23:35 KAVA
23:40 Ajaga sammu*
00:10 Kultuurimeeter*
00:40 TÄNA*
01:10 Paunvere XIII väljanäitus ja laat Palamusel*
01:50 Teatrietendus. Väike kange mulgi naine*
03:25 InfoTV

LAUPÄEV, 24.09
08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke/
09:20 TeTeVeke*
09:30 Ajaga sammu*
10:00 OTSE: Paunvere väljanäitus
10:10 Koos parima sõbraga
10:30 Kultuurimeeter*
11:00 Hommikukohv
11:30 REC*
12:00 OTSE: Paunvere väljanäitus
12:10 Õigusnõu*
12:30 Pelagea
13:30 Multifilm. Kapsapea
14:00 OTSE: Paunvere väljanäitus
14:15 Pelagea
15:15 Dokumentaalfilm. Vabaduse väljak vabaks
16:00 OTSE: Paunvere väljanäitus
16:05 Teatrietendus*
17:40 OTSE: Paunvere väljanäitus
17:55 KAVA
18:00 TeTeVeke*
18:20 TeTeVeke: multifilm
18:30 Estica*
19:00 Kutseharidus Tallinnas.
19:30 Maatriks
20:00 Sini-valge lipu all
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 KodanikuTV
21:20 Hulk vs Thor
22:10 Valgeid roose
23:40 KAVA
23:45 Kutseharidus Tallinnas
00:15 Maatriks*
00:45 Sini-valge lipu all*
01:15 TÄNA*
01:35 Hulk vs Thor*
02:25 Valgeid rooset*
03:55 InfoTV

PÜHAPÄEV, 25.09
08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke
09:20 TeTeVeke: multifilm*
09:30 Aleksei Turovski lood
10:00 Kultuurimeeter*
10:30 Terve tervis
11:00 Linna aed
11:30 Tallinlase tarbeks
12:00 Suured helid.
13:00 Maatriks*
13:30 Hulk vs Thor*
14:20 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 TeTeVeke
18:20 TeTeVeke: multifilm
18:25 Koos parima sõbraga*
18:45 Tallinn, olen kuulus!
20:30 TÄNA
20:50 Mina, eurooplane, 2.
21:05 Terve tervis*
21:35 Borgiad
00:00 KAVA
00:05 Tallinn, olen kuulus!
01:50 TÄNA*
02:10 Borgiad*
04:35 InfoTV

Nädala juubilar MIHHAIL STALNUHHIN 50

Kui mul paluti Mihhail Stalnuhhinist juubeli puhul kirjutada, siis esmalt tundus, et on lihtne – iga eestimaalane, kes on temaga kokku puutunud, oskaks tema kohta midagi öelda. Nende lugude hulgas oleks kindlasti tema kirjanduslik portree „Inimene, kellega koos on kõigil huvitav“, sest ta on väga mitmekülgne, hästiharitud, erudeeritud. Ta teab palju väga erinevatest valdkondadest.

Kui olete klassikalise muusika fänn, siis võite kohtuda temaga kontsertidel. Kui teile meeldib klassikaline rokkmuusika, siis võite küsida Mihhaililt kuulata oma lemmikplaati. Tema kollektsioonis leidub isegi vähetuntud ansamblite CD-sid. Kui olete kollektsionäär, siis on teil kindlasti huvitav teada, et tal on ainulaadne ninasarvikute kujude kogu, samuti kogub ta vanu postkaarte Narvast. Ja loomulikult on Mihhailil rikkalik raamatukogu. Ta loeb palju ja on kursis tähtsamate kirjandusuudistega, lisaks kirjutab ka ise.

Need, kes on juhtunud lugema Mihhaili blogi, oskavad hinnata tema stiili, mis on isepärane ja oskuslikult groteskne, selles on satiiri ja peent huumorit. Ta suudab panna lugejat mõtlema, arutlema, küsima. Et saada aimu tema kirjutistest, tõlkisin neist paar spetsiaalselt Kesknädala lugejate jaoks ära. Tõlkimine ei tähenda, nagu ei oskaks Mihhail eesti keeles kirjutada, kuigi pidevalt inkrimineeritakse Mihhailile venekeelsust ja -meelsust. Miks on see nii? Ei armastata inimesi, kes tõtt räägivad, eriti kui see tõde on valus, samas austatakse neid, kes räägivad tõtt. Kui tõde on salvav, siis püütaksegi esile tuua midagi, et inimesest luua negatiivset kuvandit ja mitte näidata tema oskust esile tuua puudujääke meie riigi majanduses.

Nii on lood ka Mihhailiga, kes on üks suuremaid häälemagneteid Keskerakonnas ja vaieldamatu favoriit häältehulga poolest Ida-Virumaal. Ega asjata ei hakatud temast enne eelmisi valimisi rääkima kui võimalikust Keskerakonna tulevasest esimehest. Muidugi tuli jutt rohkem Keskerakonna vaenlaste suust, kes, nagu ikka, ei suuda muud välja mõelda peale kulunud „vene kaardi“, mida pidevalt lauale lüüakse. Mihhail paistab olevat päris tugev kaart, kuuludes trumpide hulka, sest kuipalju ei püüta valitsussõbralikus meedias näidata Mihhaili negatiivselt, on tal vastu panna nii palju, millele ei suudeta vastu vaielda.

Mis on Stalnuhhini fenomen, mis võluvõim toob talle hääli? Arvan, et oskus suhelda rahvaga vahetult. Ta käib inimestega vestlemas koolides, töökohtades, erinevates ühiskondlikes ühendustes. Ja mitte vahetult enne valimisi,

vaid kogu aeg. Ta on ainus venekeelne poliitik, kes on saanud Riigikokku kolmel korral isikliku mandaadiga. Kuulunud IX, X, XI ja XII Riigikogu koosseisu. Tema häälesaak Riigikogu valimistel 1999: 2570 häält, 2003: 4626 häält, 2007: 5474 häält, 2011: 8584 häält.

Kohalike omavalitsuste valimistel on ta Narvas vankumatu liider – 2009. aastal anti talle 4510 häält, mis on oma neli korda rohkem kui sai Narvas temast järgmine kandideerinu. Muuseas, tänu temale ei olegi Narvas teistel erakondadel muud võimalust, kui peituda valimisliitudesse (ainult sotsid julgesid oma nime all Narvas kandideerida).

Mis ärritab avalikkust? See on Mihhaili soov olla toeks venekeelsetele kaaskodanikele. Ja mõistan teda, sest kodus vene keelt kõnelevad inimesed on tõrjutud eemale kaasarääkimisest kodumaad puudutavates küsimustes. Just nimelt kodumaast, pean siinkohal rõhutama, sest ka nendele inimestele on Eesti kodumaa, ehkki osa poliitikuid püüavad jätta teistsugust muljet ja nende sõnum on, et mindagu ära Venemaale. Selliseid poliitikuid uskuvatele kodanikele ütleks Mihhail (ja allakirjutanu ühineb temaga): kui venekeelsed lähevad ära, siis kes asemele tulevad? Euroopa riikide näited eri värvi sisserännanute negatiivsest mõjust on kõigile kättesaadavad, ning sama ei tahaks kogeda Eestis. Muuseas, Narvas elades pole ma kunagi kuulnud, et keegi siinsetest 96%-st vene keelt kõnelevatest elanikest sooviks liitumist Venemaaga, mida püüab osa poliitikuid valijatele sisendada.

Mõni eluloofakt Mihhail Stalnuhhinist. Ta on sündinud 15. septembril 1961 Tartus. 1978. aastal asus Tartu Ülikoolis matemaatikat õppima, seejärel oli Nõukogude armee õhukaitsevägedes aega teenimas. 1989. aastani töötas Kreenholmi Manufaktuuris transporditöölisena.

1989–1992 õpetas eesti keelt ja samal ajal õppis Tallinna Pedagoogikaülikoolis, kust sai 1995 diplomi määratlusega „eesti keele õpetaja venekeelses koolis“. 1992–1999 töötas pedagoogi-metoodikuna Narva Keelekeskuses; tema rühmades õppis eesti keelt ligi 1700 narvalast, kellest enamik sooritas hiljem edukalt kodakondsuseksami. Üheksakümnendate keskel kirjutas ja avaldas Mihhail kolm eesti keele õpikut iseõppijaile; neid müüdi enam kui 20-tuhandelises tiraažis. Koostöös on ta koostanud kaks õppesõnastikku, mida kasutatakse tänini. Narva linnavolikogu esimees aastail 2002–2011. Keskerakonda kuulub aastast 1996.

Hetkel on Riigikogu riigieelarve kontrolli komisjoni esimees.

Mihhail on tublimaid doonoreid, olles andnud verd üle 70 korra. Ka juubelikirjutise autorist sai tänu tema eeskujule doonor. Ehk on mõnele paremerakondlaselegi tema verd üle kantud, ning too on tänu sellele “nakatunud” ja mõtleb nüüd hoopis rohkem inimestele?

Palju õnne ja edu edaspidiseks, Mihhail!

Andrus Tamm
Keskerakonna Narva piirkonna juhatuse esimees

Eesti peaks üle minema neljapäevasele töönädalale

Praegu on Eesti ühiskonnas sarnaselt terve Euroopaga tekkinud probleem, et seoses elanikkonna vananemisega ja keskmise eluea kasvuga oleks vaja tõsta pensioniea piiri, sest ühiskond ei ole võimeline enam sellisele hulgale eakatele pensioni maksma. Samas pensioniea tõstmine tekitab uue probleemi – kõrges eas inimene pole suuteline noortega samas mahus töötama. Pealegi ei jätku tööd noortelegi.

Milline võiks olla lahendus, et inimene ka 70-aastaselt oleks töövõimeline. Kui võrrelda inimorganismi mootoriga, siis teatavasti arvestatakse mootori vanust töötundidega. Nii võib mootor, arvestades valmistamisaastat, olla vana, aga äratöötatud töötundide järgi veel täiesti töökorras.

Elutempo varasemast kurnavam

Sama on ka inimorganismiga. Kui inimene töötab viis päeva nädalas, siis piltlikult on ta ennast töötajana ammendanud 60. eluaastaks, neljapäevase töönädala korral on ta aga töövõimeline veel 70-aastaselt. Kindlasti võimaldaks 4-päevane töönädal luua ka uusi töökohti. Praegu, kus tööpuudus on väga suur ja ametiühingud arvestataval kujul Eestis puuduvad, on tööandjatel kuldaeg, sest ületundide tegemine on päris tavaline. Hästi on seda näha ehitustel, kus töö käib ka hilistel õhtutundidel ja puhkepäeviti. Töötajad, kes nende tingimustega ei nõustu, visatakse lihtsalt tänavale. Kui ületundide tegemine keelustataks, tuleks tööandjatel võtta tellimuste täitmiseks juurde täiendavalt töötajaid, ja tekikski uusi töökohti. Ületöötamisest tingitud haigus- ja invaliidsustoetused tuleb aga kinni maksta sotsiaaltoetustest, s.o maksumaksja taskust.

Mäletan seda aega, kui Nõukogude Liidus mindi kuuepäevaselt töönädalalt üle viiepäevasele. Inimestel tekkis võimalus rohkem pühenduda spordile ja muudele vaba aja veetmise võimalustele ning viibida rohkem pereringis. Tänapäeva elutempo ja tohutu infotulv väsitavad inimest rohkem kui neljakümne aasta

tagune aeg, kui toimus üleminek viiepäevasele töönädalale. Oleme jõudnud oma arengus ilmselt järku, kus inimene kahe puhkepäevaga enam ei taastu ja esmaspäeval pole uueks töönädalaks valmis.

Kolme puhkepäeva plussid

Head lugejad, küllap olete ilmselt isegi märganud, et teie kolleegid, ka noored inimesed, on esmaspäeviti täielikus masenduses. Ja see algab juba pühapäevaõhtul, sest ei olda uueks töötsükliks valmis.

Kindlasti on ka tööviljakus kasvanud viimaste kümnendite jooksul sellisel määral, et inimesed võiksid lubada endale kolme puhkepäeva. Loomulikult suurendaks kolme puhkepäeva olemasolu vaba aja teenuste tarbimist ja siseturismi, sest kolme päevaga teeb Eestile juba tiiru peale, et käia meie riigi kauneis paigus, külastada vanemaid ja sugulasi. Kõik see suurendaks teenuste tarbimist ja elavdaks siseturgu. Kolme puhkepäeva korral seisaksid ettevõtted ühe päeva rohkem ning väheneksid kulutused tootmisruumide valgustusele ja muule energiatarbimisele.

Kas see vähendaks töötajate palka? Või kui palk säilib, siis mille arvelt? Oluliselt vähenevad kulutused tööjõule, sest kui pensioniiga tõuseb 70 eluaastani, siis vähenevad kulutused pensionidele vähemalt poole võrra ja saaks vähendada sotsiaalmaksu, milline praegu on suurim tööjõult laekuv maks. Nii võimalduks säilitada sama töötasu või seda koguni tõsta.

Kindlasti on üleminekul neljapäevasele töönädalale ka negatiivseid jooni, kuid ometi oleks asja vajalik arutada ja lahendust rakendada eksperimendi korras ühes Euroopa Liidu riigis. Miks mitte Eestis?

Aavo Vään

Õigusteaduse tudengid annavad linnakodanikele tasuta nõu

Tallinna linnavalitsuse teenindusbüroos hakkavad õigusteadust õppivad tudengid taas linnakodanikele tasuta juriidilist nõu andma.
Üliõpilaste õigusbüroo praktikandid nõustavad linnavalitsuse teenindusbüroos (Vabaduse väljak 7, I korrus)

alates 19. septembrist

eesti keeles:
esmaspäeviti kell 12–14
teisipäeviti kell 10–13
neljapäeviti-reedeti kell 10–13

eesti ja vene keeles:
teisipäeviti kell 14–17
neljapäeviti kell 13–14.30

Telefoni teel konsultatsioone ei anta. Abi saamiseks tuleb teenindusbüroosse kohale tulla. Teenindamine n-ö elavas järjekorras.

Üliõpilaste õigusbüroo annab Tallinna majanduslikult vähekindlustatud elanikele tasuta õigusabi ka Tallinna ringkonnakohtus (Pärnu mnt 7) – esmaspäeviti kell12–17, teisipäeviti kell 10–13, kolmapäeviti kell 14–16 ja neljapäeviti kell 10–16 eesti keeles ning kolmapäeviti kell 10–14 eesti ja vene keeles.

Lisainfo: Krista Paal
Eesti Juristide Liidu direktor
tel. 644 9501

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee